

ԱԶԳԱՍԷՐ ՄԱՐԴԸ (ԱՐՈՎԵԱՆՆ) ԻՐ ՄԱՀՈՒՄՆ ՎԱԽՏԸ ¹⁾

Մնաք բարով մնաք անցկացած օրեր
Մոռացիր Աշխարհ քեզ տուած ցաւեր.
Մարդիկ ընտանիք ուր էք դուք լալիս
Մարմինս թէ փթի, սիրէ ձեզ հոգիս:
Էս ճամփէն մէկ օր պէտք է մենք գնանք,
Մահով էն կեանքին հասնենք, դինջանանք
Բայց մեռնել որ ես շուտ ուզում չէի,
Յետ կըգամ աղբիս, ան ասում էի:
Բայց ուր իմ մուրազն որ սիրտս էրնւմ էր,
Ցանջում, ինձ մաշում ան ցերեկ գիշեր.

¹⁾ Մենք ձեռք բերինք մի փոքր գրչագիր տետր, որի մէջ գրուած են մի քանի գրաբար ոտանաւորներ, որոնց սկզբնաւորները կազմում են «Աբէլ» բառը: Այդ տետրի վերջը գտանք երկու աշխարհաբար ոտանաւոր միւսնոյն գրչուծեամբ գրուած այս վերնագրերով. «Ազգասէր մարդը (Աբովեանն) իր մահուան վախտը» և «Առ մայրն իւր». երկու ոտանաւորների լեզուն ու ոճն ևս անկասկած խաչատուր Աբովեանին է, իսկ «Աբէլ»ը կարծում ենք Աբէլարքեպիսկոպոս Մխիթարեանն է, որ իւր բանաստեղծութեանց տետրում արտագրել է նաև Աբովեանի յիշեալ երկու ոտանաւորները, «Ազգասէր մարդը» բառերից յետոյ փակագծում աւելացնելով «Աբովեանն» բառը: Մենք այդ ոտանաւորները նոյնութեամբ հրատարակում ենք ներկայ գրքում յապաւելով առաջինից միայն 4 տող:
Խմբ.

Թէ իմ աշխարհքիս ջանս ղուրբան տայի,
Բա հողի տակին ով պէտք է փթի:

Աշխարհքիս փառքն՝ ոչ են մեծութիւն.

Ես չեմ ափսոսում, որ մնացի մաղբուն.
Բայց ինչպէս փակեմ աչքս ու ակն չքաշեմ.
Որ հազար մտքեր հողն պէտք է տանեմ:

Ո՛չ երկար ապրելն էր իմ ուզածը

Ո՛չ լաւ օր քաշելն՝ ան իմ խնդրուածը.
Իմ էն քաշած շունչն էլ մահ էր աչքիս
Երբ չէի կարում պէտքը գալ ազգիս:

Եկէք հողիս վրայ հողիս յիշեցէք

Իմ ազիզ որդեակներ ձեր խեղճ հօրը ողորմի տուէք:
Լեզուս որ լուռի, իմ հողս ձեզ կասի,
Թէ երկնքումը էս ինձ կտանջի:

Փակիր աշխարհքը սև իմ քաշած օրեր,

Որ ձեռս չի հասաւ սրտիս ուզածն անել.

Արարիչ իմ տէր թէ մարդ չի իմանայ
Իմ աղօթքն էս էր, բեզ լաւ յայտնիայ:

Մարդիկ ան մարդիկ, դուք երբ կգարժիք,

Որ սիրտ սրտի տանք, միմեանց բռնակ ըլնինք.

Իմանաք մեր դրախտումն կեանքը հէնց էն ա,

Ով որ խեղճ ազգի ցաւը կիմանայ: